

ОСОБЛИВОСТІ ЗВЕРНЕННЯ СТЯГНЕННЯ НА ПРАВА ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК ПРЕДМЕТ ЗАСТАВИ

Костянтин Оверковський,
*аспірант кафедри цивільного права і процесу
Донецький національний університет
імені Василя Стуса, адвокат
ID ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6226-3699>*

Статтю присвячено особливостям звернення стягнення на права промислової власності як предмет застави. Проаналізовано спеціальну юридичну літературу і положення чинного законодавства у сфері застави прав промислової власності та процедури звернення стягнення. На підставі проведеного дослідження узагальнено способи звернення стягнення, притаманні заставам правам промислової власності, запропоновано такий позасудовий спосіб стягнення як укладення договору (застереження в договорі) про задоволення вимог заставодержателя. Ураховуючи специфіку майнових прав промислової власності сформовано певні пропозиції з удосконалення стягнення таких прав у процедурі виконавчого провадження. Запропоновано доповнення чинного законодавства у вищевказаній сфері суспільних відносин.

Ключові слова: застава, майнові (виключні) права, промислова власність, звернення стягнення, досудовий спосіб стягнення, виконавче провадження

Вступ. Однією із суттєвих причин, що впливає на уповільнене використання в господарському обороті інструменту застави майнових прав промислової власності, є відсутність механізму звернення стягнення на вказані права в разі невиконання чи неналежного виконання боржником зобов'язань, забезпечених заставою. Запровадження дієвого механізму звернення стягнення застави майнових прав промислової власності забезпечить не тільки подальшу динаміку використання застави майнових прав промислової власності в господарській діяльності, а й сприятиме захисту прав та інтересів заставодержателя, позитивно впливатиме на розвиток ринку інтелектуальної власності та інновацій загалом.

Літературний огляд. Теоретичні питання, пов'язані із заставою прав ін-

телектуальної власності та процедурою звернення стягнення на такі права, розглядалися в наукових працях І. Ф. Коваль [1], А. О. Кодинець [2], О. С. Кізлова [3], Є. В. Жарова [4], О. О. Трофименко [5] та інших. Попри певний інтерес учених до використання прав інтелектуальної власності в якості предмета застави, результативних досліджень із законодавчого вдосконалення механізму звернення стягнення на заставу майнових прав промислової власності не вироблено.

Правові норми, що регламентують правовідносини застави та механізму звернення стягнення на заставу, закріплені в нормах Цивільного кодексу України (далі — ЦК України) [6], Закону України «Про заставу» (далі — Закон про заставу) [7], Закону України «Про забезпечення вимог кредиторів та ре-

естрацію обтяжень» [8] тощо. Однак, на законодавчому рівні закріплена лише можливість майнових прав інтелектуальної власності бути предметом договору застави, жодних інших спеціальних норм стосовно застави прав інтелектуальної (промислової) власності не передбачено. Зокрема, відсутній дієвий механізм звернення стягнення на права промислової власності, що створює перешкоди при зверненні стягнення на ці права, що у свою чергу впливає на низьке практичне використання прав промислової власності у якості застави в господарському обороті.

Ураховуючи, що механізм звернення стягнення саме на майнові права промислової власності є недостатньо відпрацьованим, гальмується розвиток ефективного процесу реалізації зазначеного виду майна. Так, аналіз інформації з електронного торговельного майданчика «СЕТАМ» (Система електронних торгів арештованим майном) [9] свідчить, що з 20 лотів стосовно продажу майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності — права на знаки для товарів і послуг, лише один лот був придбаний. Вищенаведене вказує на актуальність обраної теми дослідження.

Отже, з огляду на викладене, **метою** цієї статті є обґрунтування пропозицій з удосконалення законодавчої регламентації процедури звернення стягнення на майнові права промислової власності у якості застави.

Виклад основного матеріалу. Загальне положення звернення стягнення на предмет застави врегульовано Законом України «Про заставу», відповідно до ч. 1, ч. 2 ст. 20 цього закону, заставадержатель набуває права звернення стягнення на предмет застави в разі, якщо в момент настання терміну виконання зобов'язання, забезпеченого заставою, воно не буде виконано, якщо інше не передбачено законом чи договором.

Відповідно до законодавства у сфері застави, а саме ч. 6 ст. 20 Закону «Про заставу», ч. 1 ст. 24 Закону України «Про

забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень», ч. 3 ст. 33 Закону України «Про іпотеку» [10] (при іпотеці підприємства як єдиного майнового комплексу (ст. 191 ЦК України), до складу якого входять, зокрема, і права на торговельну марку або інше позначення та інші права) звернення стягнення на предмет застави може відбуватися в такі способи: судовий — рішення суду або третейського суду; позасудові — на підставі виконавчого напису нотаріуса; за договором про задоволення вимог заставадержателя. Позасудові способи звернення стягнення також визначені п.п. 1–4 ч. 1 ст. 26 Закону України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень», а саме: передача рухомого майна, що є предметом забезпечувального обтяження, у власність обтяжувача в рахунок виконання забезпеченого обтяженням зобов'язання в порядку, встановленому законом; продаж обтяжувачем предмета забезпечувального обтяження шляхом укладення договору купівлі-продажу з іншою особою-покупцем або на публічних торгах; відступлення обтяжувачу права задоволення забезпеченої обтяженням вимоги у разі, якщо предметом забезпечувального обтяження є право грошової вимоги; переказ обтяжувачу відповідної грошової суми, у тому числі в порядку договірної списання, у разі, якщо предметом забезпечувального обтяження є гроші або цінні папери.

Однак, не всі запропоновані законодавцем у ч. 1 ст. 26 зазначеного закону позасудові способи можуть бути застосовані до майнових прав промислової власності. Зокрема, відступлення обтяжувачу права задоволення забезпеченої обтяженням вимоги (п. 3) та переказ обтяжувачу відповідної грошової суми (п. 4), оскільки ці способи стягнення притаманні для правовідносин зобов'язального характеру, у яких предметом застави виступають майнові права на грошові кошти (цінні папери).

Стосовно таких досудових способів як передача майна у власність і про-

даж обтяжувачем предмета забезпечувального обтяження, слід відзначити, що останні можна взяти за основу при стягненні майнових прав промислової власності. Однак, такі способи стягнення мають бути відображені у відповідній договірній конструкції, яка у свою чергу повинна підпадати під ознаки договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності (гл. 75 ЦК України).

Позасудовий порядок звернення стягнення на майнові права регламентовано також ст. 23 Закону України «Про заставу», згідно з якою, при заставі майнових прав реалізація предмета застави провадиться шляхом уступки заставодавцем заставодержателю вимоги, що впливає із заставленого права, або в інший спосіб, не заборонений законом, у тому числі шляхом продажу права вимоги третій особі. Ці способи дублюють вищевказані способи, передбачені п. п. 1, 2 ч. 1 ст. 26 Закону України «Про забезпечення вимог кредиторів та рестрацію обтяжень». Проте спосіб уступки вимоги із заставленого права не може бути застосований у повній мірі до майнових прав промислової власності, оскільки специфіка останніх потребує іншого правового регулювання в порівнянні із заставою майнових прав зобов'язального характеру.

Як зазначає А. О. Кодинець, положення закону про заставу, що стосуються застави майнових прав, не застосовуються до відносин застави майнових прав інтелектуальної власності, тому для звернення стягнення на майнові права інтелектуальної власності застосовується загальний порядок стягнення [2, 2]. Однак, із таким висновком у повній мірі не можна погодитися, адже дійсно специфіка майнових прав інтелектуальної (промислової) власності потребує іншого правового регулювання при заставі, оскільки вказані права не підпадають під правило, встановлене ч. 2 ст. 190 ЦК України, за яким майнові права визначаються речовими правами, а річ є предметом матеріального

світу (ч. 1 ст. 179 ЦК України). Однак, щодо самого механізму звернення стягнення, представленого в ст. 23 закону, його можливо було б запозичити для звернення стягнення на майнові права промислової власності, з приводу чого слід погодитися з думкою І. Ф. Коваль про те, що позасудовий варіант звернення стягнення, передбачений ст. 23 Закону України «Про заставу», є більш гнучким інструментом звернення стягнення, але він не повинен виключати можливість застосування загального судового порядку [1, 249].

У науковій літературі вчені здебільшого все ж таки підтримують думку про необхідність запровадження позасудового способу звернення стягнення при заставі майнових прав інтелектуальної власності, при цьому пропонуються різні варіанти. Так, О. О. Кодинець пропонує одночасно з договором застави підписувати договір про передання майнових прав інтелектуальної власності на об'єкт інтелектуальної власності з відкладальною умовою, за якою такий договір вступатиме в силу в разі невиконання до відповідної дати основного зобов'язання боржником, яке забезпечується заставою майнових прав інтелектуальної власності [2, 3]. Науковець О. С. Кізілова пропонує, з метою спрощення позасудового порядку вирішення спору, звертати стягнення на майнові права шляхом укладення ліцензійного договору, за яким перехід прав використання об'єктів інтелектуальної власності здійснюється з укладенням договору про заміну сторони в ліцензійному договорі або нового ліцензійного договору, при цьому момент набрання чинності договором прив'язати до моменту невиконання основного зобов'язання [3, 215]. Дослідник Є. В. Жарова дійшла висновку, що звертати стягнення слід шляхом укладення договору про відчуження виключного права. Окрім цього, пропонує, як позасудовий порядок стягнення, укладення ліцензійного договору, за яким заставодержателю надається право використання результатів інте-

лектуальної діяльності або засобів індивідуалізації в повному обсязі, зі збереженням за правовласником (заставаодавцем) виключного права на цей результат чи засіб [4, 24].

Запропоновані способи досудового стягнення, хоча й заслуговують на увагу, проте можуть мати певні складнощі у застосуванні. Так, це може бути пов'язано із: по-перше, економічною обґрунтованістю, що полягає у подальшій необхідності для кредитора використання у своїй економічній діяльності майнових прав на певний об'єкт промислової власності на підставі ліцензійного договору (право використання), оскільки спрямованість економічної діяльності останнього може не співпадати з діяльністю заставаодавця (наприклад, банківська установа та підприємство з надання послуг у сфері харчування). Як правило, майновий інтерес кредитора полягає в отриманні фінансових надходжень (прибутку), тому малоймовірна доцільність отримання предмета застави у користування, якщо існує необхідність її реалізації з метою покриття збитків; по-друге, волевиявлення заставаодавця, тобто його наявність стосовно укладення відповідного договору врегулювання вже після факту порушення основного зобов'язання, а скоріше у небажанні заставаодавця укладати договір з різних причин: запобігання втрати рентабельного активу компанії, втрати монопольного становища, зловживання правами (недобросовісні дії) та інших причин; по-третє, легалізація прав, тобто можливість оформлення майнових прав на нового правовласника, оскільки відповідно до п. 1.2. наказу Міністерства освіти та науки України від 3 серпня 2001 року № 576 «Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг та видачу ліцензії на використання знака (міжнародного знака) для товарів і послуг» [11] (далі — Наказ) передача права власності на винахід (корисну модель) здійснюється на під-

ставі договору про передачу права власності на винахід (корисну модель). Видача ліцензії на використання винаходу (корисної моделі) здійснюється на підставі ліцензійного договору на використання винаходу (корисної моделі). При цьому, відповідно до п. 1.3 Наказу договір та ліцензійний договір вважаються дійсними, якщо вони укладені в письмовій формі та підписані сторонами. А також, виходячи з п. 4.1 Наказу та згідно з його додатками № 7, № 13, у заяві про публікацію та внесення змін необхідні підписи обох сторін. Перелік змін підписується сторонами та повинен містити нову редакцію пункту (пунктів), що змінюється (змінюються) (п. 4.3 Наказу). Варто зазначити, що аналогічні вищезазначені положення закріплені і для інших об'єктів промислової власності у відповідних наказах: винахід (корисна модель) — наказ № 521 від 16 липня 2001 року [12]; промисловий зразок — наказ № 574 від 3 серпня 2001 року [13]; топографія інтегральної мікросхеми — наказ № 577 від 3 серпня 2001 року [14] тощо.

Таким чином, із наведених вище норм убачається, що для подальшої перереєстрації правонаступника при передачі права власності або видачі ліцензії (ліцензійного договору) необхідна згода не лише набувача, а й попереднього правовласника, тобто боржника (заставаодавця), який, як зазначалось вище, може і не надати згоди з тих чи інших причин.

Із теоретичного боку укладення договору як позасудового способу звернення стягнення — це досягнення домовленості обох сторін, оскільки відповідно до ч. 1 ст. 638 ЦК України договір вважається укладеним, якщо сторони в належній формі досягли згоди з усіх істотних умов договору. Тобто, укладення договору після факту порушення зобов'язання з метою позасудового способу звернення може мати лише добровільний характер, що може не відбутись у зв'язку з відсутністю згоди заставаодавця. При цьому, термін «стягнення» означає при-

мус, заходи впливу як міра юридичної відповідальності [15], покарання за невиконання або порушення чого-небудь [16], тобто має негативно-примусовий характер. Тому, примусовому характеру «звернення стягнення» відповідатиме застосування примусових заходів впливу на боржника, за яких його волевиявлення не повинно враховуватися. З огляду на вказане, має бути вироблений такий позасудовий спосіб звернення стягнення, який хоча й може базуватися на договірній конструкції, однак матиме примусовий і невідворотний характер для боржника.

Варіантом позасудового звернення стягнення слід вважати укладення одночасно з основним зобов'язанням і договором застави — договору про задоволення вимог заставодержателя або внесення певного застереження до договору застави, яке повинно прирівнюватися до договору про задоволення вимог заставодержателя. При цьому, договір про задоволення вимог заставодержателя або відповідне застереження в договорі застави за своїми правовими наслідками в разі невиконання зобов'язання може передбачати: передачу заставодержателю права власності на предмет застави в рахунок виконання основного зобов'язання; або право заставодержателя від свого імені продати предмет застави будь-якій особі на підставі договору про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності (ст. 1113 ЦК України). У подальшому відповідний договір про задоволення вимог заставодержателя (договір застави, який містить застереження) або договір про передання виключних майнових прав є документами, що підтверджують позасудове врегулювання та є підставою для державної реєстрації факту передання виключних майнових прав інтелектуальної (промислової) власності: заставодержателю (у разі набуття у власність) або іншій особі покупцю (у разі примусового продажу іншій особі).

Виходячи з наведеного можна зробити висновок, що для такої категорії за-

стави як майнові права промислової власності, окрім загального судового способу стягнення, слід закріпити позасудовий спосіб стягнення, а саме: укладення договору (або застереження в договорі застави) про задоволення вимог заставодержателя.

Ураховуючи положення ч. 2 ст. 24 Закону України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» як спеціального закону, використання позасудових способів звернення стягнення на предмет забезпечувального обтяження не позбавляє права боржника, обтяжувача або третіх осіб звернутися до суду.

Зазначимо, що відповідно до ч. 3 ст. 24 Закону України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» обтяжувач, який ініціює звернення стягнення на предмет забезпечувального обтяження, зобов'язаний до початку процедури звернення стягнення зареєструвати в Державному реєстрі відомості про звернення стягнення на предмет обтяження. Обтяжувач, який звертається до суду з вимогою звернути стягнення на предмет забезпечувального обтяження, зобов'язаний до моменту подання відповідного позову до суду письмово повідомити всіх обтяжувачів, на користь яких встановлено зареєстроване обтяження цього ж рухомого майна, про початок судового провадження у справі про звернення стягнення на предмет забезпечувального обтяження (ч. 1 ст. 25 закону). Деякі автори на підтримку вищенаведених положень закону пропонують надсилати заставодателю письмове повідомлення (вимогу) про порушення забезпеченого заставою зобов'язання з метою психологічного впливу на заставодателя щодо виконання основного зобов'язання і можливого швидкого задоволення своїх порушених прав [5, 208–209].

Однак, на практиці, з урахуванням сьогоденних реалій, отримання такого повідомлення для боржника (заставодавця) може означати «сигнал» для початку оборонних і захисних дій, що не

завжди, але досить часто призводить до негативних наслідків для кредитора (відчуження, передання, пошкодження, приховування, заниження вартості, порушення судових процедур стосовно майна тощо). Тому, при обранні судового способу звернення стягнення, кредитор повинен мати право одразу звернутися безпосередньо до суду. Тим більше, що згідно з рішенням Конституційного суду України від 9 липня 2002 року справа № 15-рп/2002 право особи (громадянина України, іноземця, особи без громадянства, юридичної особи) на звернення до суду за вирішенням спору не може бути обмежене законом, іншими нормативно-правовими актами. Встановлення законом або договором досудового врегулювання спору за волевиявленням суб'єктів правовідносин не є обмеженням юрисдикції судів і права на судовий захист [17].

Варто розглянути також випадки, коли позасудові заходи не можуть бути застосовані, а звернення стягнення можливо здійснити лише в судовому порядку, а саме:

- при зверненні стягнення на майнові права на знак, коли передача права власності не допускається, якщо вона може стати причиною введення в оману споживача щодо товару і послуги або щодо особи, яка виготовляє товар чи надає послугу (ч. 7 ст. 16 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»);
- предметом договору застави є права, що перебувають у спільній власності та/або вимагалися згода інших осіб (правоволодільців, користувачів тощо) (ст. 428, ч. 2 ст. 429, ч. 2 ст. 430 ЦК України; ст. 6 Закону України «Про заставу»);
- звернення стягнення на заставлене майно державного підприємства (підприємства, не менше п'ятдесяти відсотків акцій (часток, паїв) якого є у державній власності) здійснюється за рішенням суду (ч. 6 ст. 20 Закону України «Про заставу»);

- у разі ліквідації юридичної особи заставодавця (ч. 3 ст. 590 ЦК України; ч. 2 ст. 20 Закону України «Про заставу»; ст. 9 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»);
- заставодавець відсутній та його місцезнаходження не відоме.

Загальний порядок стягнення на майно боржника, у тому числі на заставне майно, урегульовано Законом України «Про виконавче провадження» [18]. Так, згідно з п. 1 ч. 1 ст. 10 Закону України «Про виконавче провадження», заходами примусового виконання рішень, зокрема, є звернення стягнення на кошти, цінні папери, інше майно (майнові права), корпоративні права, майнові права інтелектуальної власності, об'єкти інтелектуальної, творчої діяльності, інше майно (майнові права) боржника, у тому числі якщо вони перебувають в інших осіб або належать боржникові від інших осіб, або боржник володіє ними спільно з іншими особами. Слід зазначити, що у вказаному законі в порівнянні з попередніми редакціями, хоча вже й закріплена можливість звернення стягнення на майнові права інтелектуальної власності, однак механізм звернення стягнення стосовно такого специфічного майна як майнові права інтелектуальної власності законом не визначений.

Відповідно до ч. 4 ст. 51 Закону України «Про виконавче провадження», реалізація заставленого майна здійснюється в порядку, встановленому цим законом. За загальним правилом звернення стягнення на майно боржника полягає в його арешті, вилученні (списанні коштів з рахунків) і примусовій реалізації (ч. 1 ст. 48 вказаного закону). Однак виявляється, що вищевказана процедура звернення стягнення не може бути застосована в повній мірі до такого майна як майнові права промислової власності.

Так, ч. 2 ст. 56 зазначеного закону передбачено, що виконавець за потре-

би може обмежити право користування майном, здійснити опечатування або вилучення його у боржника та передати на зберігання іншим особам, про що він виносить постанову або зазначає обмеження в постанові про арешт. Вилучення арештованого майна з передачею його для реалізації здійснюється у строк, встановлений виконавцем, однак не раніше ніж через п'ять робочих днів після накладення арешту (ч. 7 ст. 56 вказаного закону).

Постає питання щодо можливості вилучення та передачі на зберігання майна, якщо йдеться про майнові права інтелектуальної власності, оскільки останні мають нематеріальний характер та з огляду на їх специфіку не можуть належати до речових прав. А вільно переміщуватися у просторі можуть речі, які є предметом матеріального світу (ст. 179, ч. 2 ст. 181 ЦК України). Тому, вищевказані дії з боку державного виконавця не можуть бути вчинені щодо майнових прав інтелектуальної власності.

Стосовно процедури накладення арешту на майнові права інтелектуальної власності слід зазначити, що за загальним правилом арешт на майно (кошти) боржника накладається виконавцем шляхом винесення постанови про арешт майна (коштів) боржника або про опис та арешт майна (коштів) боржника. Копії постанов, якими накладено арешт на майно (кошти) боржника, виконавець надсилає банкам чи іншим фінансовим установам, органам, що здійснюють реєстрацію майна, реєстрацію обтяжень рухомого майна, у день їх винесення (ч. ч. 2, 4 ст. 56 Закону України «Про виконавче провадження»). Відповідно до п. 5 ч. 1 ст. 37 Закону України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» постанова державного виконавця про накладення арешту на майно є публічним обтяженням, яке набирає чинності з моменту його реєстрації в Державному реєстрі обтяжень рухомого майна (далі — ДРОРМ). Звідси вип-

ливає, що постанова про арешт майнових прав промислової власності має бути зареєстрована в ДРОРМ. За своїм призначенням арешт майна полягає у накладенні заборони на право розпорядження відповідним майном до визначення його подальшої долі.

Однак, у разі арешту майнових прав промислової власності, арешт може бути неієвим механізмом щодо заборони розпорядження виходячи з такого. Майнові права промислової власності мають певну специфіку їх правової охорони, а саме: вони набувають чинності з моменту їх державної реєстрації, про що вносяться відомості до відповідних державних реєстрів: Державний реєстр патентів України на винаходи (та його різновиди); Державний реєстр патентів України на корисні моделі; Державний реєстр патентів України на промислові зразки; Державний реєстр свідоцтв України на знаки для товарів і послуг; Державний реєстр України топографій інтегральних мікросхем; Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні; Державний реєстр прав інтелектуальної власності на сорти рослин та про видачу патентів України на сорти рослин; Державний реєстр селекційних досягнень у тваринництві тощо (далі — Державні реєстри промислової власності). При цьому, відповідно до п. 1.2 наказу Міністерства освіти і науки України від 10 січня 2002 року № 10 «Про затвердження Положення про Державний реєстр свідоцтв України на знаки для товарів і послуг» (далі — Наказ № 10) [19], реєстр формує Державна служба інтелектуальної власності України, діяльність якої спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра освіти і науки, молоді та спорту України, на сьогодні з урахуванням змін законодавства, це Мінекономрозвитку і торгівлі в особі Департаменту інтелектуальної власності. Аналогічні положення затверджені у відповідних наказах і стосовно інших об'єктів промислової власності.

Ураховуючи аналіз положень Наказу № 10 та наказу Міністерства освіти і науки України від 16 липня 2001 року № 521 «Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі)», вбачається відсутність функцій і відповідних повноважень у Департаменту інтелектуальної власності щодо накладення та перевірки наявності арештів на майнові права промислової власності, взаємодії з іншими державними органами з цих питань, а також наявності повноважень щодо доступу до ДРОРМ. З іншого боку, згідно з п. 1 наказу Міністерства юстиції України від 7 липня 2006 року № 57/5 [20], реєстраторами ДРОРМ, зокрема, є державні та приватні виконавці, адміністратор Державного реєстру обтяжень рухомого майна та його філії у випадках, передбачених законодавством (тобто Мін'юст).

Отже, на сьогодні арешт майна і реєстрація права власності (її перехід) стосовно майнових прав промислової власності відбувається у різних реєстрах: ДРОРМ підпорядкований Мін'юсту та низці Державних реєстрів промислової власності, що підпорядковані Департаменту інтелектуальної власності, а тому як при заставі майнових прав промислової власності, так і при накладенні арешту у недобросовісного правоволодільця є можливість відчуження таких прав на іншу особу. Для уникнення таких фактів потребує доопрацювання законодавство у сфері реєстрації виникнення та переходу майнових прав на об'єкти промислової власності, а також узгодження взаємодії вищезгаданих відомств стосовно стягнення та реєстрації прав інтелектуальної (промислової) власності.

Важливим у процедурі стягнення майнових прав промислової власності є також питання проведення оцінки та визначення вартості майнових прав. Так, відповідно до ч. 2 ст. 57 Закону

України «Про виконавче провадження» у тому разі, якщо сторони виконавчого провадження, а також заставодержатель у 10-денний строк з дня винесення виконавцем постанови про арешт майна боржника не досягли згоди щодо вартості майна та письмово не повідомили виконавця про визначену ними вартість майна, виконавець самостійно визначає вартість майна боржника. При цьому, для проведення оцінки за регульованими цінами, оцінки нерухомого майна, транспортних засобів, повітряних, морських та річкових суден виконавець залучає суб'єкта оціночної діяльності — суб'єкта господарювання (ч. 3 ст. 57 вказаного закону).

Із наведеним неможливо погодитися в частині надання державному виконавцю повноважень самостійно визначати вартість майна в разі, якщо таким майном будуть майнові права інтелектуальної власності. Майнові права на об'єкти інтелектуальної власності, у тому числі промислової власності, є особливим об'єктом оцінки, оскільки мають свою специфічність через нематеріальний характер результату інтелектуальної діяльності, його неповторність, ексклюзивність тощо. Варто зазначити, що оцінка прав інтелектуальної власності — це галузь діяльності, яка лише частково перетинається зі сферою професійної оцінки, оскільки під час оцінювання прав оцінювач, окрім свого безпосереднього фаху (професійна оцінка), повинен добре орієнтуватись у сфері патентного права, мати певні технічні, економічні знання тощо. Отож, вбачається, що оцінка прав інтелектуальної власності є досить складною процедурою та без відповідної кваліфікації малоймовірним видається достовірне визначення ринкової вартості цих прав [21, 127]. У зв'язку з цим оцінка майнових прав інтелектуальної власності потребує іншого підходу порівняно з оцінкою речей. Ураховуючи викладене, пропонується доповнити норму ч. 3 ст. 57 Закону України «Про виконавче провадження»

таким об'єктом оцінки як майнові права інтелектуальної власності.

Відповідно до ч. 1 ст. 61 Закону України «Про виконавче провадження» примусова реалізація арештованого майна здійснюється шляхом електронних торгів або за фіксованою ціною. Реалізація за фіксованою ціною застосовується щодо майна, оціночна вартість якого не перевищує 50 мінімальних розмірів заробітної плати. Реалізація за фіксованою ціною не застосовується до нерухомого майна, транспортних засобів, повітряних, морських та річкових суден незалежно від вартості такого майна. Таким чином, примусова реалізація майнових прав промислової власності може відбуватися шляхом проведення електронних торгів або за фіксованою ціною (так, у разі якщо сума майнових буде становити не більше 208650 грн = 50 x 4173 грн [22], станом на 01.01.2019 р.).

Залежно від ситуації завершення процедури примусової реалізації оформляється такими документами:

- акт про проведені торги за фіксованою ціною (п. 14 розділу 6 Порядку реалізації арештованого майна [23]);
- акт про проведені електронні торги (п. 4 розділу 10 Порядку реалізації арештованого майна);
- постанова та акт про передачу майна стягувачу в рахунок погашення боргу (ч. 9 ст. 61 Закону України «Про виконавче провадження»).

На підставі п. 18 розділу 6, п. 9 розділу 10 Порядку, ч. 9 ст. 61 Закону України «Про виконавче провадження» зазначені документи є такими, що підтверджують виникнення права власності у особи, яка придбала рухоме майно, та є підставою для подальшого оформлення стягувачем права власності на таке майно.

Однак, на цьому процес оформлення майнових прав промислової власності не завершується, оскільки відповідно до ч. 2 ст. 1114 ЦК України факт передання

виключних майнових прав інтелектуальної власності, які відповідно до цього кодексу або іншого закону є чинними після їх державної реєстрації, підлягає державній реєстрації. Ураховуючи, що майнові права на об'єкти промислової власності на відміну від авторського права та суміжних прав базуються на реєстраційному принципі, а саме виникають після державної реєстрації і посвідчуються спеціальним охоронним документом (патентом, свідоцтвом), перехід прав на нового праволодільця (власника) повинен бути зафіксований шляхом державної реєстрації у відповідних державних реєстрах промислової власності, перелік яких наводився вище.

Однак, новий власник (набувач) майнових прав промислової власності при зверненні до Департаменту інтелектуальної власності з питання державної реєстрації отриманих прав може стикнутися з проблемою можливої відмови в реєстрації, оскільки в галузевих наказах, наприклад, щодо знаків для товарів і послуг (слід зазначити, що однаковий пакет наказів стосується й для інших об'єктів промислової власності), а саме: наказ Міністерства освіти і науки України від 10 січня 2002 року № 10 «Про затвердження Положення про Державний реєстр свідоцтв України на знаки для товарів і послуг» [19], наказ Державного патентного відомства України від 28 липня 1995 року № 116 «Про затвердження Правил складання і подання заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг» [24], наказ Міністерства освіти і науки України від 3 серпня 2001 року № 576 «Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг та видачу ліцензії на використання знака (міжнародного знака) для товарів і послуг» [25] відсутні положення щодо зміни власника на підставі таких документів як акт про проведені торги за фіксованою ціною, акт про проведені

електронні торги, постанова та акт про передачу майна стягувачу в рахунок погашення боргу.

Так, згідно з рішенням господарського суду м. Києва від 4 липня 2013 року у справі № 910/10538/13 залишеного без змін постановою Київського апеляційного господарського суду від 25 вересня 2013 року [26] було зобов'язано Державну службу інтелектуальної власності України внести зміни до Державного реєстру свідоцтв України на знаки для товарів і послуг відомості щодо зміни особи власника та здійснити публікацію про це в офіційному бюлетені «Промислова власність». Доводами відповідача щодо відмови в проведенні реєстрації відомостей стосовно зміни особи власника слугувало те, що відповідно до законодавства підставою для внесення відомостей до реєстру є рішення Державної служби, рішення судових органів, клопотання або заява власника (власників) свідоцтва. А, як вбачається з матеріалів справи, позивачем було надано акт про проведення аукціону та реалізацію рухомого майна.

Із вищевикладеного слід зробити висновок, що процедура звернення стягнення на майнові права промислової власності, хоча законодавчо й передбачена, не є ефективною, оскільки механізм звернення стягнення саме на майнові права промислової власності потребує подальшого доопрацювання.

Висновки. Таким чином, проведений аналіз дає підстави зробити висновок, що для реалізації майнових прав промислової власності як предмета застави можуть бути застосовані такі способи звернення стягнення: судовий — продаж застави через електронні торги; позасудовий — шляхом укладення договору про задоволення вимог заставодержателя.

Для такого предмета застави як майнові права промислової власності, окрім загального судового способу стягнення, слід закріпити спеціальний позасудовий спосіб стягнення, оскільки останній є більш швидким і дешевим у застосован-

ні та враховує особливості правового режиму майнових прав промислової власності. Пропонується закріпити в законодавстві про заставу такий позасудовий спосіб стягнення як укладення договору (застереження в договорі) про задоволення вимог заставодержателя. З цією метою доцільно доповнити перелік договорів у ст. 1107 ЦК України договором про задоволення вимог заставодержателя. Закон України «Про заставу», окрім внесення розділу «Застава майнових прав інтелектуальної (промислової) власності», слід доповнити відповідними положеннями про механізм застосування вищевказаного способу звернення стягнення як укладення договору (застереження в договорі) про задоволення вимог заставодержателя. У Законі України «Про заставу» слід також закріпити вищевикладені випадки, коли зазначений договір не застосовується, а звернення стягнення на майнові права промислової власності може відбуватися лише в судовому порядку.

Ураховуючи специфіку майнових прав промислової власності, порівняно з речовими правами і нерухомим майном, Закон України «Про виконавче провадження» доцільно доповнити абз. 4 ч. 2 ст. 56 Закону України «Про виконавче провадження» таким положенням: «Вилучення та передача на зберігання не застосовується до нематеріальних активів, зокрема, майнових прав інтелектуальної (промислової) власності». Доцільно також доповнити ч. 3 ст. 57 Закону України «Про виконавче провадження» таким об'єктом оцінки як майнові права інтелектуальної власності. З метою забезпечення ефективності накладення арешту на майнові права інтелектуальної власності потребує доопрацювання законодавство у сфері реєстрації виникнення та переходу майнових прав на об'єкти промислової власності, а також узгодження взаємодії між відомствами: Департаментом державної виконавчої служби Мін'юсту та Департаментом інтелектуальної власності Мінеконом-

розвитку в напрямі реєстрації прав інтелектуальної (промислової) власності та їх обтяжень (арешту, застави).

З метою врегулювання процедури реалізації та звернення стягнення на майнові права промислової власності як у цілому, так і в якості застави, правові засади переходу зазначених прав та їх державної реєстрації потребують системного доопрацювання, зокрема, шляхом доповнення відповідних галузевих нормативних актів (державні ре-

естри промислової власності) такими видами підстав переходу прав, як: акт про проведені торги за фіксованою ціною, акт про проведені електронні торги, постанова та акт про передачу майна стягувачу в рахунок погашення боргу, договір про задоволення вимог заставодержателя. ●

Список використаних джерел / List of references

1. Коваль І. Ф. *Господарсько-правове регулювання відносин у сфері промислової власності: монографія*. Донецьк : Юго-Восток, 2013. 640 с.
2. *Договір застави майнових прав інтелектуальної власності: нормативне регулювання та теоретичне дослідження*. Кодинець А. О. *Адміністративне право і процес*. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. № 1 (11). 2015. URL : <http://aplaw.knu.ua/index.php/arkhiv-nomeriv/1-11-2015/item/422-dohovir-zastavy-maynovykh-prav-intelektualnoyi-vlasnosti-normatyvne-rehulyuvannya-ta-teoretychne-doslidzhennya-kodynets-a-o> (дата звернення 25.12.2019).
3. Кізлова О. С. *Особливості застави майнових прав інтелектуальної власності за цивільним законодавством України*. *Часопис цивілістики*. 2015. Вип. 18. С. 211–217. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chas_2015_18_46 (дата звернення 25.12.2019).
4. Жарова Е. В. *Залог исключительного права на результат интеллектуальной деятельности или средство индивидуализации : автореф. ... канд. юрид. наук*. Москва, 2010. 30 с.
5. Трофименко О. О. *Цивільно-правові форми звернення стягнення на майнові права інтелектуальної власності боржника та їх правові наслідки*. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2014, № 10-2, том 1. С. 208–209.
6. *Цивільний кодекс України: прийнятий Верховною Радою України 16 січня 2003 р. Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40–44. Ст. 356.
7. *Про заставу : Закон України від 02.10.1992 р. № 2654-XII. Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 47 (24.11.92). Ст. 642.
8. *Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень : Закон України від 18.11.2003 р. № 1255-IV. Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 11 (12.03.2004). Ст. 140.
9. *Система електронних торгів арештованим майном*. ДП «СЕТАМ». URL: <https://setam.net.ua/search/result?q=майнові+права+на> (дата звернення 25.12.2019).
10. *Про іпотеку: Закон України від 05.06.2003 р. № 898-IV. Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 38 (19.09.2003). Ст. 313.
11. *Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг та видачу ліцензії на використання знака (міжнародного знака) для товарів і послуг : наказ Міністерства освіти та науки України від 03.08.2001 року № 576. Офіційний вісник України*. 2001. № 34 (07.09.2001). Ст. 1615.

12. Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі) : наказ Міністерства освіти та науки України від 16.07.2001 року № 521. *Офіційний вісник України*. 2001. № 31 (17.08.2001). Ст. 1438.
13. Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на промисловий зразок та видачу ліцензії на використання промислового зразка : наказ Міністерства освіти та науки України від 03.08.2001 року № 574. *Офіційний вісник України*. 2001. № 34 (07.09.2001). Ст. 1613.
14. Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на топографію інтегральної мікросхеми та видачу ліцензії на використання топографії інтегральної мікросхеми : наказ Міністерства освіти та науки України від 03.08.2001 року № 577. *Офіційний вісник України*. 2001. № 34 (07.09.2001). Ст. 1616.
15. *Юридична енциклопедія : у 6 т. / ред. кол. Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.]. Київ : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2003. Т. 5. 736 с. URL: <http://leksika.com.ua/11020811/legal/> /styagnennya (дата звернення 25.12.2019).*
16. База даних «Академічний тлумачний словник української мови» / *Словник української мови: в 11 томах. Том 9, 1978. С. 812.*
URL: <http://sum.in.ua/s/stjaghneppja> (дата звернення 25.12.2019).
17. Рішення Конституційного суду України від 09.07.2002 року № 15-рп/2002. *Офіційний вісник України*. 2002. № 28 (26.07.2002). Ст. 1333.
18. Про виконавче провадження : Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 30 (22.07.2016). Ст. 542.
19. Про затвердження Положення про Державний реєстр свідоцтв України на знаки для товарів і послуг : наказ Міністерства освіти і науки України від 10.01.2002 р. № 10. *Офіційний вісник України*. 2002. № 5 (15.02.2002). Ст. 207.
20. Про визначення реєстраторів Державного реєстру обтяжень рухомого майна : наказ Міністерства юстиції України від 07.07.2006 р. № 57/5. *Офіційний вісник України*. 2006. № 28 (26.07.2006). Ст. 2045.
21. Оверковський К. В. *Щодо оцінки майнових прав інтелектуальної власності. Юридична наука і освіта у сучасних умовах: стан і перспективи розвитку : Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції присвяченої 35-річчю юридичного факультету (18 травня 2018 р.). Вінниця, ДонНУ імені Василя Стуса. 2018. 139 с.*
22. Мінімальний розмір заробітної плати станом на 01.01.2019 року встановлено згідно із Законом України «Про Державний бюджет України на 2019 рік». *Відомості Верховної Ради*. 2018. № 50. Ст.400.
23. Про затвердження Порядку реалізації арештованого майна : наказ Міністерства юстиції України від 29.09.2016 року № 2831/5. *Офіційний вісник України*. 2016. № 76 (04.10.2016). Ст. 2558.
24. Про затвердження Правил складання і подання заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг : наказ Державного патентного відомства України від 28 липня 1995 року №116. *Верховна Рада України. База даних «Законодавство України».*
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0276-95> (дата звернення 25.12.2019).
25. Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг та видачу ліцензії на використання знака (міжнародного знака) для товарів і послуг : наказ Міністерства освіти та науки України від 03.08.2001 року №576. *Офіційний вісник України*. 2001. № 34 (07.09.2001). Ст. 1615.

26. Рішення господарського суду м. Києва від 04.07.2013 р. у справі № 910/10538/13. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/32279471> (дата звернення 11.11.2019); постанова Київського апеляційного господарського суду від 25.09.2013 р. у справі № 910/10538/13. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/33747317> (дата звернення 25.12.2019).
1. Koval I. F. *Hospodarsko-pravove rehuliuвання vidnosyn u sferi promyslovoi vlasnosti: monografiia*. Donetsk : Yuho-Vostok, 2013. 640 s.
 2. *Dohovir zastavy mainovykh prav intelektualnoi vlasnosti: normatyvne rehuliuвання ta teoretychne doslidzhennia*. Kodynets A. O. *Administratyvne pravo i protses*. Kyivskiy natsionalnyi universytet imeni Tarasa Shevchenka. № 1 (11). 2015. URL: <http://aplaw.knu.ua/index.php/arkhiv-nomeriv/1-11-2015/item/422-dohovir-zastavy-maynovykh-prav-intelektualnoyi-vlasnosti-normatyvne-rehuliuвання-ta-teoretychne-doslidzhennya-kodynets-a-o> (data zvernennia 25.12.2019).
 3. Kizlova O. S. *Osoblyvosti zastavy mainovykh prav intelektualnoi vlasnosti za tsyvilnym zakonodavstvom Ukrainy*. Chasopys tsyvilistyky. 2015. Vyp. 18. S. 211–217. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chac_2015_18_46 (data zvernennia 25.12.2019).
 4. Zharova E. V. *Zaloh yskliuchytelnoho prava na rezultat yntellektualnoi deiatelnosti yly sredstvo yndyvydualyzatsyy* : avtoref. ... kand. yuryd. nauk. Moskva, 2010. 30 s.
 5. Trofymenko O. O. *Tsyvilno-pravovi formy zvernennia stiahnennia na mainovi prava intelektualnoi vlasnosti borzhnyka ta yikh pravovi naslidky*. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnogo humanitarnoho universytetu*. 2014, № 10-2, tom 1. S. 208–209.
 6. *Tsyvilnyi kodeks Ukrainy: pryiniaty Verkhovnoiu Radoiu Ukrainy 16 sichnia 2003 r. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 2003. №№ 40–44. St. 356.
 7. *Pro zastavu* : *Zakon Ukrainy vid 02.10.1992 r. № 2654-XII*. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 1992. № 47 (24.11.92). St. 642.
 8. *Pro zabezpechennia vymoh kredytoriv ta reiestratsiiu obtiazhen* : *Zakon Ukrainy vid 18.11.2003 r. № 1255-IV*. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 2004. № 11 (12.03.2004). St. 140.
 9. *Systema elektronnykh torhiv areshтовanym mainom*. DP «SETAM». URL: <https://setam.net.ua/search/result?q=mainovi+prava+na> (data zvernennia 25.12.2019).
 10. *Pro ipoteku*: *Zakon Ukrainy vid 05.06.2003 r. № 898-IV*. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 2003. № 38 (19.09.2003). St. 313.
 11. *Pro zatverdzhennia Instruksii pro podannia, rozghliad, publikatsiiu ta vnesennia do reiestru vidomostei pro peredachu prava vlasnosti na znak dlia tovariv i posluh ta vydachu litsenzii na vykorystannia znaka (mizhnarodnogo znaka) dlia tovariv i posluh* : *nakaz Ministerstva osvity ta nauky Ukrainy vid 03.08.2001 roku № 576*. *Ofitsiyni visnyk Ukrainy*. 2001. № 34 (07.09.2001). St. 1615.
 12. *Pro zatverdzhennia Instruksii pro podannia, rozghliad, publikatsiiu ta vnesennia do reiestru vidomostei pro peredachu prava vlasnosti na vynakhid (korysnu model) ta vydachu litsenzii na vykorystannia vynakhodu (korysnoi modeli)*: *nakaz Ministerstva osvity ta nauky Ukrainy vid 16.07.2001 roku № 521*. *Ofitsiyni visnyk Ukrainy*. 2001. № 31 (17.08.2001). St. 1438.
 13. *Pro zatverdzhennia Instruksii pro podannia, rozghliad, publikatsiiu ta vnesennia do reiestru vidomostei pro peredachu prava vlasnosti na promyslovi zrazok ta vydachu litsenzii na vykorystannia promyslovoho zrazka* : *nakaz Ministerstva osvity ta nauky Ukrainy vid 03.08.2001 roku № 574*. *Ofitsiyni visnyk Ukrainy*. 2001. № 34 (07.09.2001). St. 1613.
 14. *Pro zatverdzhennia Instruksii pro podannia, rozghliad, publikatsiiu ta vnesennia do reiestru vidomostei pro peredachu prava vlasnosti na topohrafiiu intebral-*

- noi mikroskhemy ta vydachu litsenzii na vykorystannia topohrafiï intehralnoi mikroskhemy : nakaz Ministerstva osvity ta nauky Ukrainy vid 03.08.2001 roku № 577. Ofitsiyni visnyk Ukrainy. 2001. № 34 (07.09.2001). St. 1616.
15. Yurydychna entsyklopediia : u 6 t. / red. kol. Yu. S. Shemshuchenko (vidp. red.) [ta in.]. Kyiv : Ukrainska entsyklopediia im. M. P. Bazhana, 2003. T. 5. 736 s. URL: <http://leksika.com.ua/11020811/legal/> /styagnennya (data zvernennia 25.12.2019).
 16. Baza danykh «Akademichni tлумachnyi slovnyk ukrainskoi movy» / Slovnyk ukrainskoi movy: v 11 tomakh. Tom 9, 1978. S. 812. URL: <http://sum.in.ua/s/stjaghnennja> (data zvernennia 25.12.2019).
 17. Rishennia Konstytutsiinoho sudu Ukrainy vid 09.07.2002 roku № 15-rp/2002. Ofitsiyni visnyk Ukrainy. 2002. № 28 (26.07.2002). St. 1333.
 18. Pro vykonavche provadzhennia : Zakon Ukrainy vid 02.06.2016 r. № 1404-VIII. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2016. № 30 (22.07.2016). St. 542.
 19. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Derzhavnyi reiestr svidotstv Ukrainy na znaky dlia tovariv i posluh : nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 10.01.2002 r. № 10. Ofitsiyni visnyk Ukrainy. 2002. № 5 (15.02.2002). St. 207.
 20. Pro vyznachennia reiestratoriv Derzhavnogo reiestru obtiazhen rukhomoho maina : nakaz Ministerstva yustytzii Ukrainy vid 07.07.2006 r. № 57/5. Ofitsiyni visnyk Ukrainy. 2006. № 28 (26.07.2006). St. 2045.
 21. Overkovskiy K. V. Shchodo otsinky mainovykh prav intelektualnoi vlasnosti. Yurydychna nauka i osvita u suchasnykh umovakh: stan i perspektyvy rozvytku : Materialy Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii prysviachenoï 35-ricchiiu yurydychnoho fakultetu (18 travnia 2018 r.). Vinnytsia. DonNU imeni Vasylia Stusa. 2018. 139 s.
 22. Minimalnyi rozmir zarobitnoi platy stanom na 01.01.2019 roku ustanovleno zghidno iz Zakonom Ukrainy «Pro Derzhavnyi biudzheth Ukrainy na 2019 rik». Vidomosti Verkhovnoi Rady. 2018. № 50. St.400.
 23. Pro zatverdzhennia Poriadku realizatsii areshtovanoho maina : nakaz Ministerstva yustytzii Ukrainy vid 29.09.2016 roku № 2831/5. Ofitsiyni visnyk Ukrainy. 2016. № 76 (04.10.2016). St. 2558.
 24. Pro zatverdzhennia Pravyl skladannia i podannia zaiavky na vydachu svidotstva Ukrainy na znak dlia tovariv i posluh : nakaz Derzhavnogo patentnogo vidomstva Ukrainy vid 28 lypnia 1995 roku №116. Verkhovna Rada Ukrainy. Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0276-95> (data zvernennia 25.12.2019).
 25. Pro zatverdzhennia Instruksii pro podannia, rozghliad, publikatsiiu ta vnesennia do reiestru vidomostei pro peredachu prava vlasnosti na znak dlia tovariv i posluh ta vydachu litsenzii na vykorystannia znaka (mizhnarodnogo znaka) dlia tovariv i posluh : nakaz Ministerstva osvity ta nauky Ukrainy vid 03.08.2001 roku №576. Ofitsiyni visnyk Ukrainy. 2001. № 34 (07.09.2001). St. 1615.
 26. Rishennia hospodarskoho sudu m. Kyieva vid 04.07.2013 r. u spravi № 910/10538/13. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/32279471> (data zvernennia 11.11.2019); postanova Kyivskoho apeliatsiinoho hospodarskoho sudu vid 25.09.2013 r. u spravi № 910/10538/13. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/33747317> (data zvernennia 25.12.2019).

Надійшла до редакції 22.01.2020 року

Оверковский К. Особенности обращения взыскания на права промышленной собственности как предмет залога. Статья посвящена особенностям обращения взыскания на права промышленной собственности как предмета залога.

Проаналізовані спеціальна юридическа література і положення діючого законодавства в сфері залога прав промислової власності і процедури звернення взыскания. На основі проведеного дослідження обобщені способи звернення взыскания, присутні залоговими правами промислової власності, пропонується такий внесудебний спосіб взыскания як заключення договору (оговорка в договорі) об задоволенні вимог залогодержателя. Ураховуючи специфіку імущественних прав промислової власності, сформульовані відповідні пропозиції по удосконаленню взыскания таких прав в процедурі виконувального виробництва. Предложено деякі доповнення діючого законодавства в вищеприведеній сфері.

Ключевые слова: залог, імущественные (исключительные) права, промислова власність, звернення взыскания, досудебний спосіб взыскания, виконувальне виробництво

Overkovskiy K. Features of foreclosure on industrial property rights as collateral. The article is devoted to the features of foreclosure on industrial property rights as a pledged item. The purpose of the article is to substantiate proposals for improving the legislative regulation of the procedure for foreclosing property rights of industrial property as collateral. The article investigates the special legal literature and the current legislation in the field of pledging industrial property rights and foreclosure procedures. Based on the study, generalized methods of foreclosure are inherent to secured industrial property rights: judicial — sale of pledge through electronic bidding, out-of-court — by concluding an agreement on satisfying the requirements of the pledge holder. All out-of-court methods of collection are analyzed, based on them a method is proposed that will correspond to the nature of industrial property rights, namely, conclusion of an agreement on satisfying the requirements of a pledge holder. Also, in the article, consider cases where the out-of-court method of foreclosure on property rights of industrial property cannot be applied, and foreclosure should only take place in a judicial proceeding, these cases are proposed to be fixed in the Law on pledges.

Given the specificity of industrial property rights, certain proposals are proposed to improve the collection of such rights in the enforcement proceedings. Thus, the assessment of intellectual property rights requires a different approach than the assessment of things, so it is proposed to supplement Part 3 of Art. 57 of the Law of Ukraine «On Enforcement Proceedings» is such an object of valuation as property rights of intellectual property.

In order to regulate the procedure for the realization and enforcement of industrial property rights, the legal bases for the transfer of these rights and their state registration require systematic refinement, in particular by supplementing the relevant state registers in the field of industrial property by such types grounds for the transfer of rights, such as: a fixed-price bidding act, an electronic bidding act, an ordinance and act of transfer of property to a debt collector, an agreement on satisfying the requirements of a pledge holder.

The conclusions suggest amendments to the current legislation regarding the issues discussed above.

Key words: collateral, property (exclusive) rights, industrial property, foreclosure, pre-trial method of foreclosure, enforcement proceedings